

í t é l e t e

- a Fővárosi Törvényszék 17.K.700.292/2018/10. számú ítéletét hatályában fenntartja;
- kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget;
- kötelezi a felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az

államnak 70.000 (hetvenezer) forint feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A H.Szolgáltató Kft. (a továbbiakban: H. Kft.) a B. B. és az A.eu nevű weboldalakon repülés szervezésével kapcsolatos üzletszervezői-közvetítői szolgáltatást nyújt. E szolgáltatás keretében 2017. augusztus 27-én D. L. pilóta a felperes üzemeltetésében lévő ...lajstromjelű, Cessna 172 típusú légi járművel a Budaörsi Repülőtéren két utassal repülés hatott végre.
- [2] Az alperes jogelődje, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (a továbbiakban együtt: alperes) 2017. augusztus 27-én a Budaörsi Repülőtéren hatósági ellenőrzést végzett, melynek során megállapította, hogy a repülésen résztvevő utasok a fenti kuponos internetes oldalon regisztráltak repülésre. A repülésért az internetes oldalon fizetett összeg felül a helyszínen további 3.050 forintot fizettek.
- [3] Az alperes 2017. augusztus 28-án hivatalból eljárást indított annak a tisztázására, hogy a repülés a légi járművek üzemben tartásához kapcsolódó műszaki követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő rögzítéséről szóló 965/2012/EU bizottsági rendelet (a továbbiakban: 965/2012/EU rendelet) 6. cikk (4a) bekezdés a) pontjában szabályozott megosztott költségű repülés volt-e.
- [4] A repülés költsége 15.990 forint, amelynek a megfizetése a B. B. internetes oldalon történik, majd miután a repülés megtörtént, az összeg átutalásra kerül a felperesi társaság részére, melyből a H. Kft. még levon személyenként 3.000, de legalább 6.000 forint adminisztrációs díjat és a fennmaradó összeg az, amely a repülés költségeit fedezi. A 15.990 forinton felül reptéri illetéket is fizetni kell, melyet az utasok a helyszínen fizetnek meg. A Kft. közvetítője jogviszonyban áll a pilótával, aki felé az utasokat kiközvetíti (együttműködési megállapodás). A repülőgép bérlését a pilóta nevében eljárva szintén a H. Kft. intézi. A pilóta a kft.-vel együttműködési megállapodást kötött, és költségmegosztásos repülést hajtott végre. A költségek megfizetésére azonban a meghallgatása időpontjáig nem került sor.

[5] Az alperes a 2017. november 7-én kelt LFH/63918-14/2017-NFM számú határozatával megállapította, hogy a felperes üzemeltetésében lévő fenti légijárművel a megjelölt időpontban a Budaörsi Repülőtéren sétarepülés légiközlekedési tevékenységet hajtottak végre a megfelelő hatósági engedély nélkül (légi üzemeltetői engedély - AOC). Erre tekintettel megállapította azt is, hogy a felperes felelős a légiközlekedési tevékenységre vonatkozó szabályok megsértéséért, amiért figyelmeztetésben részesítette, egyben eltiltotta a jogellenes magatartás jövőbeni folytatásától. Figyelmeztette, hogy ismételt jogsértés esetén a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. tv. 66/A. § (1) bekezdése alapján további bírság szabható ki vele szemben. A határozatában - ugyanezen tényállás alapján - a pilóta felelősségét is megállapította. Hivatkozott az 965/2012/EU rendelet 2. cikk (1) bekezdésére, 5. cikk (1) bekezdésére, a III-IV. mellékletekre, az előbbi melléklet keretében az OROAOC.100. cím a) bekezdésére, továbbá a Bizottság 2011. november 3-i, a polgári légi közlekedéshez kapcsolódó műszaki követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő rögzítéséről szóló 1178/2011/EU rendelet (a továbbiakban: 1178/2011/EU) 1. melléklet C. alrész 2. szakasz FCL.2015.A cím a) pontjára, valamint a D. alrész 1. szakasz FCL.305 cím a) pontjára. Mindezen rendelkezések és a beszerzett bizonyítékok alapján megállapította, hogy a fenti repülés nem a 965/2012/EU rendelet 6. cikk (4a) bekezdés a) pontja szerinti megosztott költségű repülés volt, hanem kereskedelmi légi szállítás, melyhez kereskedelmi pilóta szakszolgálati engedély szükséges, amellyel a pilóta nem rendelkezett. D. L-nak magánpilóta szakszolgálati engedélye van. Az alperes szerint a tények a felperes és a H. Kft. olyan együttműködésére utalnak, amelynek a célja, hogy a 965/2012/EU rendelet 6. cikk (4a) bekezdés a) pontjában foglaltaknak való látszólagos megfelelés révén a jogszabályok megkerülésével mentesüljenek a kereskedelmi légi szállításra vonatkozó szigorúbb követelmények teljesítése alól.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[6] A felperes keresetet nyújtott be a határozat ellen, ebben kérte a támadott határozat hatályon kívül helyezését, melynek indokaként eljárásjogi és anyagi jogszabálysértésekre hivatkozott. Eljárási jogszabálysértésként állította, hogy az alperes olyan bizonyítékokra alapozta a határozatát, amelyek nem alkalmasak a tényállás megállapítására, így a határozata sérti a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. tv. (a továbbiakban: Ket.) 50. § (4) bekezdését.

[7] Az alperes kérte a kereset elutasítását a támadott határozat helyes indokaira hivatkozva.

Az elsőfokú ítélet

- [8] A Fővárosi Törvényszék mint I. fokú bíróság 17.K.700.292/2018/10. számú, 2018. szeptember 12-én kelt ítélete szerint a felperes keresete nem megalapozott.
- [9] A bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokat értékelve arra a megállapításra jutott, hogy a repülés nem megosztott költségű, hanem „díjazás” ellenében végzett repülés volt, ami azt jelenti, hogy a pilóta a repülés során a felperes üzemeltetésében lévő légijárművel – a 965/2012/EU rendelet 2. cikk 1. pontja szerinti – kereskedelmi légi szállítási műveletet hajtott végre, melyhez nem rendelkezett az alperesi határozatban hivatkozott előírások szerinti szakszolgálati engedéllyel. Ebből következően az alperes jogszerűen állapította meg a légiközlekedési tevékenységre vonatkozó szabályok megsértését, s részesítette emiatt a felperest, mint a légijármű üzembentartóját figyelmeztetésben.
- [10] A bíróság szerint a fentieket támasztja alá a hirdetési oldalon szereplő azon ajánlat, mely szerint ha a repülésben az azt egy bónusszal igénybe vevő kettő utason kívüli további utas („kísérő”) is részt vesz, úgy a repülés díja a három fő után 15.990 forint helyett 21.890 forint, azaz további 5.900 forint. Leszögezhető, hogy a további egy fő részvételével az utazás költségei nem nőnek, hiszen a harmadik utas részvétele nem von maga után plusz kiadást, sőt, amint arra az alperes helyesen rámutatott, ezzel az egy főre eső költségek csökkennek is, mégis többbe kerül a repülés, mint az eredetileg megállapítottak szerint került volna, ami egyértelműen arra utal, hogy az említett összeg nem, vagy nem csak a repülés költségeinek fedezetére szolgál, hanem annak egyéb célja is van. Ez a cél pedig – egyéb alternatíva hiányában – nem más, mint a repülés ellentételezése, azaz annak díjazása. E következtetést nem cáfolja, hogy a hirdetés szerint a H. Kft. a szóban forgó összegből 3.000 forint adminisztrációs díjat levon, hiszen ezt követően is fennmarad 2.900 forint olyan többlet, amely az eredeti árban nem szerepelt. Az sem változtat a kifejtetteken, hogy a perbeli esetben nem három, hanem csak két utas repült, s így nem került sor az említett felár megfizetésére, mert ettől függetlenül a szóban forgó ajánlat a jelen esetre is vonatkozott.
- [11] A kifejtetteket támasztja alá a repüléssel kapcsolatos áfa-fizetési kötelezettség is. A hirdetési oldalon az árak bruttó összegben szerepelnek és az oldal külön is rögzíti, hogy az árak 27%-os áfa-t tartalmaznak. Az áfa-fizetési kötelezettség arra utal, hogy a H. Kft. által hirdetett repülés valójában ellenérték, azaz díjazás fejében nyújtott szolgáltatás, ami kizárja a költségmegosztásos repülés minősítést. A bíróság nem fogadta el a felperes arra való hivatkozását, hogy az áfa-fizetési kötelezettséggel kapcsolatos tájékoztatás más jogviszonyra vonatkozik, mivel a honlap kinyomtatott mentése alapján

egyértelműen megállapítható, hogy az a perbeli repülésre vonatkozott. Utal a bíróság a repülőgép, az útvonal és a fizetendő díjak egyezőségére. Az arra irányuló kifogást sem fogadta el a bíróság, hogy az alperes nem határozta meg a szolgáltatás nyújtójának, azaz az áfa-adóalanyának a személyét, mivel ez nem is volt az alperesi hatóság feladata, hiszen a perbeli ügy szempontjából a szóban forgó kérdésnek csak annyiban volt jelentősége, hogy a repülés visszterhes szolgáltatásnyújtásnak minősült-e, amit az áfa-fizetési kötelezettség bizonyít, de nem volt feladata az adójogi jogviszony vizsgálata, ennek keretében az áfa-pozíciók meghatározása. Mindennek az esetleges vizsgálata és eldöntése az adóhatóság feladata.

[12] Az elsőfokú bíróság szerint a költségtérítéssel (helyesen: költségmegosztással) repülés tényét cáfolja a pilóta nyilatkozata, amely szerint az alperes által történt meghallgatásáig, 2017. szeptember 25-ig nem fizette meg a repülés költségeinek a ráeső részét, noha a repülésre közel egy hónappal korábban, 2017. augusztus 27-én került sor. A bíróságnak benyújtott elismervény hitelességét a bíróság kétségbe vonta. Megalapozatlannak tartotta a felperes arra való hivatkozását is, hogy az alperes nem tisztázta a tényállást, mondván a határozatát csak közvetett bizonyítékokra alapozta. E körben a bíróság arra mutat rá, hogy a közigazgatási eljárásban a Ket. 50. § (4)-(5) bekezdéséből következően a szabad bizonyítás elve érvényesül, mely lehetővé teszi a hatóság számára bármely bizonyíték figyelembevételét, amely alkalmas a határozathozatalhoz szükséges tényállás tisztázására.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[13] A felperes felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amelyben elsődlegesen kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. Ennek hiányában kérte az elsőfokú bíróság utasítását új eljárás lefolytatására és új határozat meghozatalára.

[14] Álláspontja szerint az alperes elmulasztotta mind a bizonyítási eljárás lezárását, mind pedig a bizonyítékok ismertetését, az elsőfokú bíróság pedig a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 336/A. §-ával ellentétesen osztotta rá a bizonyítási terhet. Anyagi jogi értelemben pedig az első fokú bíróság nem vette figyelembe azt, hogy a repülés közvetlen költségei 16.800,- Ft-ot tettek ki. Három utas esetén az utasok 21.890,- Ft-ot fizetnek, amely összegből a hirdetés szerint is a H. Kft.-t illeti meg adminisztrációs díj címén 3.000,- Ft két utas, illetve 6.000,- Ft három utas esetén. Mindebből következik, hogy az utasok által a repülés költségeihez történő hozzájárulás címén fizetett összeg még három utas esetén is 15.890,- Ft, amely kevesebb, mint a repülés költsége.

[15] Az áfa-fizetési kötelezettség kapcsán hivatkozott arra, hogy e kérdésnek a jogvita eldöntése szempontjából nincs jogi relevanciája, a szóban forgó fizetési kötelezettség ugyanis más jogviszonyra vonatkozik, amit jogszabály rendez. A pilóta késedelmes költséghozzájárulás-fizetését pedig okszerűtlen összekapcsolni a szabályok kijátszásának szándékával.

[16] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nyújtott be, melyben kérte az ítélet hatályában fenntartását. Kijelentette, hogy az ügyfél értesítése az eljárás megindításáról megtörtént. Erre tekintettel a Ket. 70. § (1) bekezdése alapján alperest nem terhelte külön értesítési kötelezettség a bizonyítási eljárás eredményével kapcsolatban. A bíróság ezért helyesen járt el, amikor úgy döntött, hogy nincs helye a régi Pp. 336/A. § (2) bekezdése alkalmazásának. Hivatkozott az alperes továbbá a Ket. 50. § (4)-(6) bekezdésére, ami szabad bizonyítást enged a hatóság részére. Hivatkozással a régi Pp. 221. § (1) bekezdésére az ítélet sem sértette az indokolással kapcsolatos kötelezettséget. Álláspontja szerint nem költségmegosztás, hanem szolgáltatás valósult meg. Ezt mutatja az ÁFA elszámolásának ténye is. A költségmegosztást cáfolja a pilóta időben eltérő teljesítése is, amely természeténél fogva az üzletszerű, kereskedelmi működést támasztja alá.

A Kúria döntése és jogi indokai

[17] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[18] A régi Pp. 275. §-a szerint a felülvizsgálati eljárásban a Kúria a jogerős határozatot a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem szerint, az azokban megjelölt jogszabályok alapján vizsgálhatja felül (KGD2011.62.) E keretek között jogszabálysértés esetén van lehetőség az eljárást lefolytató bíróság döntésének hatályon kívül helyezésére vagy megváltoztatására.

[19] A régi Pp. 339/A. §-a alapján a bíróság a közigazgatási határozatot az annak meghozatalakor alkalmazandó jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálja felül.

[20] Jelen ügyben a felülvizsgálati kérelem alapján a Kúriának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az elsőfokú bíróság tényállás tisztázási kötelezettségének eleget tett-e, továbbá, hogy az ügy tárgyát képező repülés megosztott költségű-e, avagy térítéses szolgáltatás.

[21] A 965/2012/EU rendelet 6. cikk (4a) bekezdés a) pontja értelmében az 5. cikk (1) és (6) bekezdésétől eltérve, a hajtóművel rendelkező komplex légi járműnek nem minősülő repülőgépekkel és helikopterekkel, valamint ballonokkal és vitorlázó repülőgépekkel az alábbi légi szállítási műveletek végezhetők a VII. melléklettel összhangban: magánszemélyek által végrehajtott, megosztott költségű

repülések, feltéve, hogy a közvetlen költségeket a légi járműben tartózkodó összes személy között megosztják, beleértve a pilótát is, és a költségeket egymás között megosztó személyek száma nem haladja meg a hatot.

[22] A vita tárgyát az képezte, hogy a repülés költségeit a résztvevők - beleértve a pilótát is - megosztották-e egymás között, s így a repülés a fenti rendelkezés szerinti megosztott költségű repülésnek minősült-e.

[23] Az ügy során a felperes által végzett tevékenységet egységes gazdasági konstrukcióként kezelték az eljáró szervek, és ezt a felperes sem vitatta. Célja szerinti értelme e tevékenységnek, hogy a felperes üzemeltetésében lévő légi járművel történő repülés során annak tényleges költségei a pilóta és az utasok között megosztásra kerültek.

[24] A Kúria szerint perdöntő, hogy a repülés hirdetésében feltüntetésre került módon, hivatkozással a repülési szolgáltatás ún. Általános Szerződési Feltételeire, ÁFA összeget az ajánlati ár tartalmaz, amit az eljárás során nem volt vitatott. Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 2. § a) pontja szerint e törvény alapján adót kell fizetni: adóalany által belföldön és ellenérték fejében teljesített termékértékesítése, szolgáltatásnyújtása után. Jelen esetben ez egyértelműen azt jelenti, hogy a konstrukció egészére, azaz a közvetítésre és a közvetített szolgáltatásra nézve egységesen szolgáltatásnyújtásról van szó.

[25] Nem kétséges, hogy az ÁFA megállapítására vagy fizetése szabályszerűségének megállapítására nem a jelen eljárásban vitatott hatósági döntés tárgya. Az ÁFA-kötelezettség ténye azonban releváns körülmény a vitatott tevékenység jellegének meghatározását illetően. Alátámasztja ugyanis azt a minősítést, hogy díjfizetés ellenében végzett repülésről volt szó.

[26] E lényeges körülmény tükrében a Kúria az alperesi hivatkozással ért egyet, miszerint irreleváns az, hogy a fizetett összeget hozzájárulásnak, költségtérítésnek, díjnak, vagy árnak nevezzük, továbbá az is, hogy a hirdetés a felperes, vagy a H. Kft. hirdetése volt-e, ahogy az is, hogy a felperesnek vagy a pilótának származott-e nyeresége a perbeli esetben. A kereskedelmi légi szállításnak nem a nyereség a fogalmi kelléke, hanem az ellenszolgáltatás, hiszen a veszteségesen működtetett járat is szolgáltatás.

[27] A felperesi gazdasági konstrukció további részleteinek minden szempontból kimerítő tisztázására ezért jelen ügyben, figyelemmel a fenti releváns körülményre, nem is volt szükség. Az elsőfokú

bíróság a közvetett bizonyítékokat számba vette, továbbá helyesen értékelte azok relevanciáját az ügy alapkérdésével összefüggésükben. Nem volt szükség az eset összes további körülményének feltárására, mert az ügyben alkalmazott megoldás szolgáltatási jellegét, figyelemmel az ÁFA hatálya alá tartozásra, nem cáfolta volna. A felperes tisztességes eljáráshoz való joga tehát a Kúria szerint nem sérült.

[28] Az elsőfokú bíróság ítélete a felülvizsgálat alapján, ellentétben a felperes érvelésével, nem értelmezhető úgy, hogy ÁFA-fizetési kötelezettséget állapítana meg. Pusztán a tény került rögzítésre, hogy szolgáltatás árát így adták meg, miből is a szolgáltatásnyújtás ténye elégségesen következik. A Kúria vitatja a felperes érvelését, miszerint az ő hirdetése (ajánlattételre felhívása) ne igazolná az ÁFA-kötelezettség fennállását, hanem az csak eshetőleges lenne (arra az esetre, ha szolgáltatást nyújt). Hiszen ez értelmezhetetlen lenne a hirdetés célközönsége számára.

[29] Az alperes tehát helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az internetes oldalon hirdetett megosztott költségű repülés valójában nem minősül annak. Nem volt szükséges viszont részéről annak bizonyítása, amit a felperes valójában hiányol, hogy az alkalmazott gazdasági konstrukció valójában, minden részletét illetően, mi is. Az elsőfokú bíróságnak ez az ügyön túlmutató tényállás tisztázásától való tartózkodás szintén nem róható fel.

[30] Az a felperesi érvelés, miszerint az eljárás során ügyféli jogai sérültek, a Kúria szerint nem áll meg, mivel az eljárás megindításáról értesítették az ismert ügyfeleket. A hatóság a 2017. augusztus 28-án megindult eljárásról az eljárás tárgyának pontos megjelölésével értesítette a feleket. M. G-t a hatóság 2017. szeptember 13-án meghallgatta, a meghallgatáson az ügyfél részéről dr. T. T. is jelen volt. A felperes tehát tudott az eljárásról, a jogi képviselővel eljáró fél az iratokba betekintett. Az alperes egyébiránt tényfeltárási kötelezettségének kellő mértékben eleget tett. A bírósági eljárásban a bizonyítási tehet kiosztása ezzel összefüggésben nem kifogásolható. Az eljárás során a Pp. 336/A. § (2) bekezdése nem sérült. A bíróság csak annak bizonyítására kötelezte a felperest, ami az ő érdekkörébe tartozik. E körben a felperesnek kifogásai nem a tényállással kapcsolatban, hanem eljárási kérdések tekintetében merültek fel.

[31] Mindezek alapján a Kúria a felülvizsgálati kérelmet elutasította és az elsőfokú bíróság ítéletét a régi Pp. 275. §-a alapján hatályában fenntartja.

Záró rész

- [32] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a régi Pp. 274. § (2) bekezdése alapján a felperes kérelmére tárgyaláson bírálta el.
- [33] Az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségének viselésére a régi Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 75. § (2) bekezdése, 78. § (1) bekezdése alapján a felperes köteles.
- [34] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (3) bekezdés d) pontja és 50. § (1) bekezdése szerinti le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a régi Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó 75. § (1) bekezdése és a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a pervesztesnek minősülő felperes viseli.
- [35] A további felülvizsgálat lehetőségét a régi Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. március 3.

**Dr. Balogh Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Horváth Tamás s.k.
előadó bíró, Dr. Kiss Árpád Lajos s.k. bíró**